Orta Asya: Dönüşüm Sürecinde Türk Cumhuriyetleri

Giriş

Orta Asya, coğrafi ve siyasi açıdan oldukça farklı tanımlara sahip bir bölgedir. En dar anlamda Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) tarafından yapılan tanımlamada, Orta Asya'yı idari açıdan oluşturan unsurların Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Tacikistan olduğu belirtilmiştir. SSCB'nin dağılmasının ardından Orta Asya tanımlaması içerisine Kazakistan da dâhil edilmiştir. Geniş anlamda ise Afganistan ve Pakistan'ın kuzeyi, Doğu Türkistan, Rusya'nın güneydoğusu ve Moğolistan ile İran'ın kuzeydoğusu da Asya'nın okyanuslardan uzak iç kesimlerini tanımlamak için kullanılan bu coğrafi terim içerisinde yer almıştır. Tarihî açıdan ise Türk uygarlığının beşiği olan bölge, asırlar boyu "Türkistan" olarak adlandırılmıştır.

Orta Asya ile ilgili bu belirtilenler haricinde daha birçok tanım olsa da akademik çalışmalarda bu kavram, daha çok Sovyetler Birliği'nin dağılması sonrası ortaya çıkan devletleri kapsayacak şekilde kullanılmaktadır. Bu raporda ise Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Kırgızistan olarak adlandırılan Orta Asya Türk cumhuriyetleri ele alınacaktır.

1990'lı yıllarda uluslararası sistemde bağımsız devletler olarak beliren bu ülkelerle ilgili açıklamalara geçmeden önce, bölgenin kaderini değiştiren ve bir anlamda bu devletlerin bugün sahip oldukları kronik sorunların temelini oluşturan Rus işgallerinin ele alınması gerekmektedir.

Eserin tamamı için **tıklayınız.**